

Hungary-Slovakia-Romania-Ukraine

ENI Cross-border Cooperation Programme
2014-2020

PARTNERSHIP
WITHOUT BORDERS

OTVORENÉ HRANICE PRE VOĽNE ŽIJÚCU DIVÚ ZVER V KARPATOCH

Vlk dravý
Príručka...

www.openbordersforbears.com

Spolufinancované Európskou Úniou

© WWF-Rumunsko, Rakhiv EcoTour, národný park Aggtelek, SOS/BirdLife Slovensko. Obsah je možné reprodukovat' len na nekomerčné a vzdelávacie účely, pričom je zaručené správne citovanie zdroja.

Baia Mare, 2021

Koordinátor: Alexandra Pușcaș, WWF-România

Autori: Alexandra Pușcaș, Călin Ardelean, Andriy-Taras Bashta, Ádám Szabó, Lenka Paulíková

Mapy: WWF-România, Rakhiv EcoTour, Aggtelek National Park, SOS/BirdLife Slovensko

Korekcie: Miradona Krizbai, Alexandra Pușcaș, Alexandra Verdeș, Suzanna Tymochko, Zsófia Szabados-Lukács, Zuzana Lackovičová

Grafický dizajn, DTP a tlač: S.C. ELSYLINE S.R.L.

Príručka bola vypracovaná v rámci projektu „Otvorené hranice pre voľne žijúcu divú zver v Karpatoch“. Projekt realizuje WWF-Rumunsko pobočka Maramures v partnerstve s organizáciou Rakhiv EcoTour z Ukrajiny, národným parkom Aggtelek z Maďarska a SOS/BirdLife Slovensko zo Slovenska.

Realizácia projektu „Otvorené hranice pre voľne žijúcu divú zver v Karpatoch“ začala 1. októbra 2019. Projekt je financovaný prostredníctvom Programu cezhraničnej spolupráce Maďarsko-Slovensko-Rumunsko-Ukrajina ENI 2014-2020 na obdobie 30 mesiacov. Celkové náklady na projekt sú 1 550 871,83 eur, z čoho 1 395 784,63 eur tvorí príspevok Európskej únie.

Tento materiál vznikol s finančnou podporou Európskej únie. Za jeho obsah zodpovedá výlučne WWF-Rumunsko a nemusí nevyhnutne odrážať názory Európskej únie.

Webová stránka programu: www.huskroua-cbc.eu

WWF, založená v roku 1961, je jednou z najvýznamnejších environmentálnych organizácií s projektmi vo viac ako 100 krajinách. Globálnym poslaním WWF je zastaviť zhoršovanie životného prostredia a vybudovať budúcnosť, v ktorej ľudia žijú v súlade s prírodou.

Viac na: www.wwf.ro

OBSAH

VLK DRAVÝ

- 1. Predslov
- 2. O projekte
- 3. Význam ekologických koridorov v zdravom ekosystéme
- 4. O veľkých šelmách
 - 4.1 Vlk dravý
 - 4.1.1 Význam
 - 4.1.2 Opis
 - 4.1.3 Domovský okrsok
 - 4.1.4 Stopy
 - 4.1.5 Párenie a rozmnožovanie
 - 4.1.6 Ohrozenia
 - 4.1.7 Stretnutie s vlkom
 - 4.1.8 Lov a pytliactvo
- 5. Záver

PREDSLOV

“

Vlk je charakteristickou šelmou európskeho kontinentu, je však len málo živočíšnych druhov na Zemi, ktoré by boli v názoroch spoločnosti viac rozdeľujúce. Počas histórie bol vlk v mnohých kultúrach po celom svete uctievaný ako svätý, no boli miesta, kde bol stelesnením samotného diabla. Biblia zohrala významnú úlohu v jeho negatívnom obraze, pretože v Písme je zlo symbolom chamtivosti. Iba svätý František z Assisi obraňoval strašného vlka, ktorý vydesil Gubbianovcov. " Veni huc, frater lupe, et ex parte Jesu Christi tibi praecipio, quod nec mihi nec alteri noceas." "Pod' sem, brat vlk, a prosím Ježiša Krista, aby si neublížil mne ani nikomu inému."

Vďaka svojej schopnosti prispôbiť sa žije v mimoriadne rozmanitých biotopoch v celej Eurázii a Severnej Amerike. Počas niekoľko posledných storočí jeho populácia v dôsledku neľútostného prenasledovania a degradácie biotopov výrazne klesla a rozšírenie sa zmenilo na ostrovčekovité. Za posledných dvadsať rokov sa však vďaka populačnému rastu v jadrových územiach šíri do nových častí strednej aj západnej Európy.

Adam Szabó,

odborník na divokú zver v Národnom parku Aggtelek

O PROJEKTE

Karpatský región je domovom viac ako tretiny z približne 12 000 vlkov, 17 000 medveďov a 9 500 rysov, ktoré žijú v Európe, mimo Ruska. Odhaduje sa, že v strednej a juhovýchodnej Európe žije okolo 8 000 medveďov hnedých. Tieto prísne chránené a ekologicky a kultúrne významné cicavce sú ohrozené nielen pytlactvom, ale aj fragmentáciou a zmenšovaním biotopov, ktoré sú spôsobené chaotickým plánovaním a rozvojom infraštruktúry. Keďže veľké šelmy sa často presúvajú cez štátne hranice pri hľadaní potravy a zázemia, je nevyhnutné zachovať tieto veľké a zložené ekosystémy v regióne aj naprieč administratívnym hraniciam.

Ochrana prírody je nevyhnutná nielen pre voľne žijúce živočíchy, ale aj pre miestne komunity, ktoré sú do veľkej miery závislé od množstva zdrojov, ktoré poskytujú: od čistého vzduchu a vody až po úrodnú pôdu a stabilnú klímu. Tieto environmentálne služby závisia od dobre prepojenej ekologickej siete vysokej biodiverzity. Udržiavanie a zlepšovanie ekologickej konektivity chráni nielen voľne žijúce živočíchy, ale aj celý ekosystém, na ktorom sú závislí aj ľudia.

Partneri projektu zo štyroch krajín (WWF Dunajsko-Karpatský program Rumunsko – pobočka Maramureș, Rumunsko, Slovenská ornitologická spoločnosť/BirdLife Slovensko, mimovládna organizácia Rakhiv EcoTur Ukrajina, Správa národného parku Aggtelek Maďarsko) sa vydali na dynamickú cestu s názvom „Otvorené hranice pre voľne žijúcu divú zver v Karpatoch“ www.openbordersforbears.com s cieľom navrhnúť a zabezpečiť cezhraničnú ekologickú konektivitu biotopov veľkých šeliem. Projekt financovaný v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Maďarsko-Slovensko-Rumunsko-Ukrajina ENI 2014-2020 (<https://huskroua-cbc.eu/>) má za cieľ zlepšiť ekologickú konektivitu v štyroch krajinách a podporiť integrovaný manažment biotopov pre vlka dravého, medveďa hnedého a rysa ostrovida.

Tento projekt je pokračovaním predchádzajúceho projektu realizovaného WWF-Rumunsko v rokoch 2012-2014, „Otvorené hranice pre medveďa v Karpatoch Rumunska a Ukrajiny“, ktorý zmapoval prvú sieť ekologických koridorov v regióne Maramures, v rumunsko-ukrajinskej pohraničnej oblasti. Na rozdiel od prvého projektu, kde bol zastrešujúcim druhom medveď hnedý, sa teraz bude vykonávať systematický monitoring (pomocou fotopascí, dronov a genetických testov) u troch druhov veľkých šeliem – medveďa, vlka, rysa a práce budú pokračovať identifikáciou ekologických koridorov na Slovensku a v Maďarsku. Veľké šelmy sú na vrchole trofickej pyramídy a ak sa ich populácie udržia na optimálnych počtoch, znamená to, že aj ostatné živočíšne druhy budú vo svojich biotopoch v dobrom stave ochrany.

VÝZNAM EKOLOGICKÝCH KORIDOROV V ZDRAVOM EKOSYSTÉME

Sieť ekologických koridorov v Karpatoch by mal tvoriť súvislý systém prírodných alebo poloprírodných prvkov krajiny, určených a spravovaných za účelom zachovania alebo obnovy ekologických funkcií ako prostriedku ochrany druhov voľne žijúcich živočíchov, zároveň ale poskytujúcich aj primerané príležitosti pre trvalo udržateľné využívanie prírodných zdrojov.

Proces navrhovania siete ekologických koridorov v oblasti Karpát vychádzal z ekologických požiadaviek veľkých šeliem a priaznivých biotopov v danej oblasti. Veľké šelmy ako dáždňíkové druhy sú vďaka svojej polohe na vrchole trofickej pyramídy a rozsiahlym biotopom, ktoré potrebujú, cieľovými druhmi pri navrhovaní regionálnych ekologických sietí, pretože ochrana životaschopných populácií veľkých šeliem zabezpečí zachovanie prostredia pre celý rad živočíchov obývajúcich rovnaké prostredie.

Kategórie ekologických koridorov:

- Jadrové územia: veľké oblasti prírodného alebo poloprírodného biotopu, ktoré spĺňajú požiadavky pre trvalý pobyt dáždnikových druhov. Pre veľké šelmy ho tvoria najmä lesy. Veľkosť jadrovej oblasti by nemala byť menšia ako 300 km².
- Nášľapné kamene: súbor malých plôch priaznivého biotopu, ktoré jednotlivci využívajú počas pohybu na úkryt, hľadanie potravy a odpočinok.
- Koridor voľne žijúcich živočíchov: krajinné štruktúry rôznych veľkostí, tvarov a vegetácie, ktoré vzájomne prepájajú jadrové oblasti a umožňujú pohyb a migráciu druhov medzi nimi. Šírka koridoru by nemala byť menšia ako 500 m.
- Kritické zóny (úzke miesta): fragmenty koridorov s výraznými obmedzeniami priepustnosti krajiny pre cieľové druhy v dôsledku koncentrácie rôznych typov bariér (napr. ploty, orná pôda, diaľnica atď.).

Typy bariér, ktoré narúšajú ekologické koridory:

- pozemné (napr. cestná a železničná infraštruktúra, turistický komplex, lyžiarske stredisko atď.)
- vodné (napr. malé vodné elektrárne, hate, priehrady, atď.)
- vzdušné: jedny z najbežnejších prekážok pre vtáky sú veterné farmy, nadzemné elektrické vedenia a vysoké budovy.

Manažmentové opatrenia na ochranu ekologických koridorov:

- 🐾 V ekologických koridoroch by sa nemala plánovať žiadna obytná oblasť
- 🐾 Žiadna zmena vo využívaní pôdy
- 🐾 V ekologických koridoroch by sa nemali umiestňovať žiadne ploty
- 🐾 V ekologických koridoroch by sa nemali umiestňovať nádoby na odpad
- 🐾 Pre vodičov by mali byť umiestnené výstražné značky pre prechod voľne žijúcich živočíchov
- 🐾 Zvodidlá by mali umožňovať ľahký a rýchly výstup zvierat z ciest
- 🐾 V rámci koridoru by sa mala určiť zóna bez lovu
- 🐾 Divoké psy by mali byť odstránené
- 🐾 Budovanie zelenej infraštruktúry (priechody alebo ekodukty) v ekologických koridoroch.

O VEĽKÝCH ŠELMÁCH

Šelma je organizmus, vo väčšine prípadov živočích, ktorý konzumuje mäso. Mäsožravý živočích, ktorý loví iné živočíchy, sa nazýva predátor; lovený živočích sa nazýva korisť.

Strava živočicha určuje jeho umiestnenie v trofickom reťazci (známy aj ako potravinový reťazec). Každý potravinový reťazec obsahuje niekoľko trofických úrovní, ktoré popisujú úlohu organizmu v ekosystéme. Mäsožravce a všežravce sa nachádzajú na tretej trofickej úrovni. Všežravec, podobne ako človek, je organizmus, ktorý sa živí rastlinnou aj živočíšnou stravou.

Mnoho mäsožravcov získava svoju energiu a živiny konzumáciou bylinožravcov, všežravcov a iných mäsožravcov. Mäsožravce, ktoré nemajú prirodzených predátorov, sú známe ako vrcholné predátory; nachádzajú sa na vrchole potravinového reťazca. Medzi ne patria veľké šelmy – medveď, vlk a rys. Nie všetky mäsožravce sú predátory. Niektoré mäsožravce, známe ako nekrofágy, sa živia telami uhynutých zvierat.

Mäsožravce sa líšia tvarom a veľkosťou, ale často majú podobné črty. Väčšina mäsožravcov má napríklad ostré zuby prispôbené na chytanie koristi a trhanie mäsa. Okrem toho, veľa mäsožravcov má relatívne veľký mozog. Mäsožravce majú jednu žalúdočnú komoru a jednoduchý tráviaci systém, na rozdiel od bylinožravcov, ktorí majú často viackomorový žalúdok a špecializovaný tráviaci systém.

Mäsožravce zohrávajú dôležitú úlohu pri udržiavaní rovnováhy ekosystémov. Zabraňujú tomu, aby sa populácia dravých druhov stala príliš veľkou. Nekrofágy, ako napríklad orly, pomáhajú predchádzať šíreniu chorôb tým, že konzumujú pozostatky uhynutých zvierat.

Veľké šelmy zohrávajú v životnom prostredí dôležitú úlohu

Sme len na začiatku zisťovania toho, aký pozitívny vplyv majú na životné prostredie. Medvede napríklad zohrávajú úlohu pri hnojení lesov, ťahaním zdochlín cez lesy a kladením výkalov na lesnú pôdu. Pretože medvede sa živia ovocím a orechmi, trusom rozširujú semená. Každé semeno sa na začiatok položí na lesnú pôdu s malým „hnojivom“ aby mohlo začať rásť. Medvede tiež pomáhajú čistiť prírodu od odumretých tiel živočíchov a pomáhajú udržiavať rovnováhu populácií bylinožravcov, akými sú jelene.

Veľké šelmy sú tiež dobrým indikátorovým druhom. Medvede, vlky a rysy potrebujú na prežitie rôzne biotopy a preto manažment biotopov pre tieto druhy prospieva mnohým vrátane ľudí. Ak je pôda dostatočne zdravá na to, aby uživila populáciu veľkých šeliem, potom je dostatočne zdravá aj na to, aby slúžila ľuďom.

Ľudia na celom svete boli v priebehu času fascinovaní medveďmi a vlkami. Uchvátili ľudskú predstavivosť, ktorá začala vymýšľať mnoho mýtov, legiend a anekdot. Veľké šelmy sú súčasťou ľudovej kultúry v mnohých ohľadoch - od starovekých obradov cez mýty až po plyšové hračky. V ďalších kapitolách si môžete prečítať viac o vlkovi dravom.

VLK DRAVÝ (CANIS LUPUS)

VÝZNAM

Strata jedného článku potravného reťazca môže spôsobiť zmeny na všetkých úrovniach v rámci ekosystému. Oveľa nebezpečnejšie je, že tieto zmeny nie sú viditeľné hneď. Vlký sú na vrchole trofickej pyramídy, regulujú teda štruktúru a dynamiku bylinožravých druhov, no zároveň sú na nich závislé. Okrem toho optimálne a životaschopné populácie jeleňov, srncov alebo diviakov sú úzko závislé aj od iných environmentálnych faktorov, vrátane antropogénnych. Zo širšieho pohľadu je možné vidieť, že biologické systémy sú veľmi prepojené a každý komponent je v mnohých smeroch závislý od ostatných. Dobré známe sú situácie, keď vlky z niektorých oblastí zmizli a začali vznikať škody na rastlinných spoločenstvách, pretože narástli populácie bylinožravcov. Bez predátorov zároveň degenerovali aj v genetickej variabilite. Vyžadoval sa preto aktívny manažment, spojený s vysokými finančnými nákladmi. Naopak, reintrodukcia vlkov by bola prirodzeným riešením na vyrovnanie narušenej rovnováhy v prírode.

OPIS

Vlk dravý (*Canis lupus*) patrí do rodiny Canidae, spolu so psom, líškou, šakalom a psíkom medvedíkovitým. Vlky sú rozšírené vo východnej Európe, na Škandinávskom polostrove, v Rusku, na strednom východe, v strednej Ázii a na Sibíri, ale ich hustota je v týchto oblastiach vo všeobecnosti nízka.

Vlk je robustné zviera, s dĺžkou tela cca 1,5 m bez chvosta, ktorý dosahuje až 0,8 m. Hmotnosť je variabilná, zvyčajne medzi 30 a 50 kg, ale v niektorých prípadoch presiahne aj 70 kg.

Srst' má hnedo-šedú farbu s viacerými variáciami. V skutočnosti sa skladá z dvoch typov srsti: jednou je veľmi hustá podsada v blízkosti kože, ktorá je žltkasto-sivá a druhou je dlhšia ochranná vrstva tvorená dlhými chlpmi s čiernymi hrotmi. V jesennom prechodnom období najmä v miernych oblastiach, má vlk aj letný "kabát", ktorý je farebne tmavší, a aj zimný – svetlejší, ktorý mu pomáha maskovať sa v snehu pri love koristi.

Vlk je digitigrádný živočích, našlapuje iba na prsty na nohách a má pazúry, ktoré nezaťahuje - na rozdiel od rysa - takže ich je dobre vidno na stopách, otláčených na mäkkej zemi alebo na snehu.

Potrava a chrup sú typické pre mäsožravého živočícha. Aj keď v prípade potreby je všežravec. Dokáže prežiť aj na ovocí alebo zelenine, dokonca môže zjesť aj stromovú kôru. Vlk má však najradšej mäso. Chová sa ako lovec aj ako nekrofág, a je dôležitým prvkom pri udržiavaní prirodzenej rovnováhy lesa.

Dospelé vlky zvyčajne vyjú rôznymi tónmi, ale aj krátko štekajú, rovnako ako štekajú psy, keď ich chytia alebo vydajú krátky poplach. Tiež štekajú, keď sa bijú alebo keď sú zranené. Malé šteniatka kňučia. Zvyčajne samce, najmä tie staré, vyjú hustým a hlbokým tónom, samice a mláďatá zavýjajú tenšími a plačlivejšími tónmi.

Má výlučne nočnú aktivitu. Je mimoriadne opatrný voči človeku, na ktorého zaútočí iba ak nemá inú možnosť ako sa mu vyhnúť (keď je chytený, v uzavretom priestore, alebo v takej blízkosti, že už nemôže ustúpiť atď).

DOMOVSKÝ OKRSOK

Vlky obývajú rôzne typy biotopov od lesov až po pastviny. Územie, ktoré využívajú je určené najmä dostupnosťou potravy. Priestorové správanie vlkov závisí od ročného obdobia a životného cyklu. Na jar a v lete sú vlky viac viazané na brloh (v prípade, že sa rozmnožovanie podarilo a vlčica má mláďatá). Neskôr v roku sa svorka sťahuje na spoločné lokality. Vlk potrebuje na splnenie svojich biologických nárokov územie veľké cca 10 000 až 500 000 hektárov, dokonca viac ako medveď. V Európe sa priemerné hustoty vlkov pohybujú okolo 2 jedincov/100 km². Okrem toho majú veľkú pohyblivosť a pri hľadaní koristi môžu ľahko prejsť 20 až 30 km za deň. Predstavte si, že napríklad v Budapešti (hlavnom meste Maďarska) žije takmer 1,8 milióna ľudí na ploche približne 525 kilometrov štvorcových. Takýto priestor by stačil maximálne pre 10 vlkov.

STOPY

Tvar vlčej stopy je veľmi podobný tvaru stopy veľkého psa, len je dlhší. Celkový tvar je eliptický a vankúšik stredného prsta je vytlačený dopredu. Stredné prsty sú na odtlačku bližšie k sebe, pričom na stope sú viditeľné pazúry, ktoré sú uprostred navzájom bližšie než u psa. Aj keď je vlkov viac, synchronizujú si rytmus a tempo. Z tohto dôvodu je počet vlkov v svorke identifikovaný podľa ich stôp iba pri prechode cez prekážky, keď sa spravidla rozptyľujú. Vo všeobecnosti je na základe stopovej dráhy možné určiť druh s vyššou istotou, pretože pohyby psov sú iné ako pohyby vlkov. Stopa vlka pozostáva zo 4 odtlačkov prstov (mierne oválnych), vankúšika (s rozdielmi predných a zadných končatín) a pazúrov. Na odtlačku vlčej laby sú viditeľné štyri pazúry. V porovnaní s odtlačkom pšej laby je odtlačok vlčej laby zvyčajne dlhší, pretože dva predné prsty sú viac vpredu v porovnaní s labkou psa, ktorá sa zdá byť viac okrúhla. Veľkosť vlčej stopy sa pohybuje od 8 do 10 cm. Pri chôdzi umiestňuje vlk svoju zadnú labu do odtlačku prednej laby, čo vedie k pravidelnému vzoru čiar. Pri chôdzi v skupine vlci zvyčajne kráčajú po jednej stope (najmä v snehu), čo môže spôsobiť neistotu pri odhadovaní počtu jedincov.

PÁRENIE A ROZMNOŽOVANIE

Koncom jari sa správanie vlkov v svorke mení. Migrácia na celom území je nahradená krátkymi lovmi, ktoré majú počiatkový bod - tábor. Výber tohto miesta je výsadou gravidnej samice. Obvykle je to samica najvyššej hodnoty, ktorá tvorí pár s alfa samcom vo svorke (u vlkov pár zvyčajne zostávajú spolu až do smrti). Po siedmich týždňoch gravidity (62 - 63 dní), sa narodí od 3 do 10-13 bezmocných mláďat. Mláďatá sa narodia slepé a začnú otvárať oči za 12-14 dní. Kŕmi ich matka, ako aj ďalšie vlčice. Po dvoch alebo troch mesiacoch sú mláďatá už vo svorke. Už nepotrebujú brloh, ale zostávajú s rodičmi ešte mnoho rokov. Vlky žijú až 15 rokov.

OHROZENIA

Všetky druhy, ktoré potrebujú na svoje prežitie veľké územie sú negatívne ovplyvnené obmedzeniami a fragmentáciou biotopov. Za týchto okolností môžu na strane farmárov, ktorí interagujú s veľkými šelmami vzniknúť dodatočné tlaky, pokiaľ ide o škody na majetku, najmä hospodárskych zvieratách. Divoké psy sú tiež veľkým problémom identifikovaným v Karpatoch, pretože takýto pes využíva rovnaké trofické zdroje ako vlk a na druhej strane môžu divé psy rozšíriť v populácii vlkov rôzne choroby. Pri všetkých hrozbách je však najväčšou hrozbou nedostatočné povedomie verejnosti o vlkovi. Vytvára nízku akceptáciu druhu u širokej verejnosti, napriek tomu, že nie sú známe žiadne hroziace konflikty s vlkmi.

Strážca prírody Mykola Svyštun stretol vlka na úsvite o 5:20 v parku Skole Beskydy v L'vovskej oblasti. Vlk prešiel po moste cez potok smerom k nemu. Nezľakol sa strážcu a suverénne z mosta vykročil smerom k mužovi. Muž sa nehýbal a podľa jeho slov bol "hypnotizovaný" tým, čo videl. Vlk sebavedomo prešiel cez most a utiekol do leša. Z jej (vlčích) bradaviek bolo jasné, že ide o samicu, ktorá kŕmi mladé. Ďalšie stretnutie sa odohralo v polovici septembra na úsvite neďaleko hory Parashka, keď strážca odpočíval v blízkosti prameňa. Zrazu vyšiel z leša na cestu vlk, no keď začul človeka, okamžite začal utekať cez lúku do leša. Mykola Svyštun rozprával aj o ďalšom prípade, keď pri oddychu zaspal na traverzovom chodníku v lese. Keď sa zobudil, zbadal na tom istom chodníku vlka, ktorý stál pomerne blízko neho a hľadel jeho smerom. Vlk ušiel v reakcii na výstrel strážcu.

— STRETNUTIE S VLKOM —

Ako sa správať, keď stretnete vlka:

Vlk je pred ľuďmi veľmi opatrný. Dôvodom je každoročná regulácia jeho počtu. Dochádza tak k akejsi selekcii zvierat, ktoré sa človeka boja a jeho pach si spájajú so smrteľným nebezpečenstvom. Preto sa zvyčajne pri náhodných stretnutiach vlk snaží čo najskôr toto miesto opustiť. Ľudské správanie pri stretnutí s vlkom by malo byť pokojné, žiadne náhle pohyby, neodporúča sa otáčať sa k nemu chrbtom. Pohybovať by sa malo pomaly do bezpečnej vzdialenosti. Ak sa vlk pokúsi prenasledovať (útočiť), môžete ho skúsiť vystrašiť hlasnými výkrikmi. Nesnažte sa utiecť. Vlk, ktorý sa dostal do kontaktu s besnotou a zranenými zvieratami vo všeobecnosti môžu byť nebezpečné, pretože ich správanie je nepredvídateľné.

LOV A PYTLIACTVO

Rovnako ako v prípade medveďa a rysa, aj vlk je chránený medzinárodnými dohovormi, je to prioritný druh ochrany v Európskej únii. Žiaľ, z hľadiska manažmentu populácií vysokej zveri je najmä v očiach poľovníkov vlk do istej miery považovaný za „škodcu“, pretože predstavuje konkurenciu pre ľudí z hľadiska zdrojov. Každopádne, k pytliactvu vlkov dochádza častejšie v prípade škôd na hospodárskych zvieratách, keď sa farmári rozhodnú konať sami a zabiť „otravného“ vlka.

Zranenia ľudí spôsobené vlkmi sú veľmi ojedinelé, pretože blízke stretnutia sú zriedkavé, nakoľko ide o druh veľmi citlivý na prítomnosť ľudí.

ZÁVER

Je všeobecne známe, že zabezpečenie konektivity pre voľne žijúce zvieratá je nevyhnutnosťou. Zdá sa, že len zriadenie prírodných chránených území nestačí na to, aby sa voľne žijúcim živočíchom darilo, pretože infraštruktúra vytvorená človekom, ako sú cesty, diaľnice alebo osady, rozdeľuje biotopy na menšie izolované časti, čo bráni pohybu živočíchov pri hľadaní potravy, počas obdobia párenia alebo rozptylu do okolia. Veľké šelmy využívajú obrovskú plochu biotopu v rozsahu stoviek až tisícok štvorcových kilometrov. Preto je potrebné na regionálnej úrovni zaviesť metodiku identifikácie ekologických koridorov s niektorými jasnými funkčnými parametrami, ktoré takéto koridory popisujú. To bolo hlavným cieľom projektu „Otvorené hranice pre voľne žijúcu divú zver v Karpatoch“.

Ochrana ekologickej konektivity vyžaduje pozornosť minimálne v dvoch smeroch: obnovovaní a zachovávaní. Je zrejmé, že ten druhý je vhodnejší z hľadiska nákladov a efektívnosti. Takže v prípade zdravých a odolných populácií živočíchov musíme myslieť vždy o krok vpred – predchádzať namiesto toho, aby sme museli neskôr naprávať.

Hungary-Slovakia-Romania-Ukraine

ENI Cross-border Cooperation Programme

2014-2020

Príručka bola vypracovaná v rámci projektu „Otvorené hranice pre voľne žijúcu divú zver v Karpatoch“. Projekt realizuje WWF-Rumunsko pobočka Maramures v partnerstve s organizáciou Rakhiv EcoTour z Ukrajiny, národným parkom Aggtelek z Maďarska a SOS/BirdLife Slovensko zo Slovenska.

Realizácia projektu „Otvorené hranice pre voľne žijúcu divú zver v Karpatoch“ začala 1. októbra 2019. Projekt je financovaný prostredníctvom Programu cezhraničnej spolupráce Maďarsko-Slovensko-Rumunsko-Ukrajina ENI 2014-2020 na obdobie 30 mesiacov. Celkové náklady na projekt sú 1 550 871,83 eur, z čoho 1 395 784,63 eur tvorí príspevok Európskej únie. Tento materiál vznikol s finančnou podporou Európskej únie. Za jeho obsah zodpovedá výlučne WWF-Rumunsko a nemusí nevyhnutne odrážať názory Európskej únie.

Webová stránka programu: www.huskroua-cbc.eu

Spolufinancované Európskou Úniou